

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Αθήνα, 03/07/2025

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Αριθμός Απόφασης: 2195

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ : Α2 Επανεξέτασης

Ταχ. Δ/ση : Φιλαδελφείας 8 & Σάμου

Ταχ. Κώδικας : 104 40 - Αθήνα

Τηλέφωνο : 213 1312 350

E-mail : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 72 του Ν. 5104/2024 «Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 58).

β. Του άρθρου 10 της Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 2020/23-10-2020 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 4738/26-10-2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» όπως αναριθμήθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει,

γ. της ΠΟΛ.1064/12-04-2017 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).

δ. τη με αριθμό Α.1165/22.11.2022 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) με θέμα «Υποβολή ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4987/2022), αποκλειστικά ψηφιακά μέσω διαδικτύου από το δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε.» (ΦΕΚ Β' 6009).

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759/ τ. Β' /01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την από 28/03/2025 και με αριθμό πρωτοκόλλου ηλεκτρονικώς υποβληθείσα ενδικοφανή προσφυγή της, ΑΦΜ, κατοίκου, επί της οδού, Τ.Κ., κατά της από 26/02/2025 αρνητικής απάντησης, της Προϊσταμένης του Κ.Ε.ΦΟ.ΔΕ. ΑΤΤΙΚΗΣ, επί του υπ' αριθ. πρωτ. /29-07-2024 αιτήματος επιφύλαξης σχετικά με την υποβληθείσα δήλωση φορολογίας εισοδήματος, φορολογικού έτους 2023 και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την από 26/02/2025 αρνητική απάντηση, της Προϊσταμένης του Κ.Ε.ΦΟ.ΔΕ. ΑΤΤΙΚΗΣ, επί του ανωτέρω αιτήματος επιφύλαξης της προσφεύγουσας, της οποίας ζητείται η ακύρωση.

6. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Α2 τμήματος επανεξέτασης, όπως αυτή αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 28/03/2025 και αριθμό πρωτοκόλλου ηλεκτρονικώς υποβληθείσας ενδικοφανούς προσφυγής της, ΑΦΜ, η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Στις 26/07/2024, η προσφεύγουσα υπέβαλε την υπ' αριθ., αρχική δήλωση φορολογίας εισοδήματος, φορολογικού έτους 2023, η οποία δεν εκκαθαρίστηκε αρχικά διότι δεν είχε συμπεριληφθεί στην υποβληθείσα δήλωση ποσό που αφορούσε την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείου. Ειδικότερα, από τον πίνακα δανείων που απέστειλαν ηλεκτρονικά στην ΑΑΔΕ οι πιστώτριες τράπεζες προέκυψε ότι η προσφεύγουσα, για το έτος 2023, προέβη σε καταβολή, συνολικού ποσού 181.702,68€, για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση πέντε (5) δανείων.

Παράλληλα, η προσφεύγουσα υπέβαλε στις 29/07/2024 το υπ' αριθ. / ηλεκτρονικό αίτημα με το οποίο επιφυλάχθηκε ως προς τη συμπλήρωση του ποσού 181.702,68€ στον κωδικό 727 «Δαπάνη για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων, οποιασδήποτε μορφής» του Πίνακα 5 «ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ» του εντύπου Ε1. Ειδικότερα με το ως άνω αίτημα ισχυρίστηκε ότι δεν έχει καταβάλει η ίδια το ανωτέρω ποσό δανείου, επικαλούμενη σχετικό συμβόλαιο πώλησης ακινήτου, από το οποίο προκύπτει ότι η εξόφληση του δανείου πραγματοποιήθηκε από τον εγγυητή του δανείου και υιό της

Η Προϊσταμένη του ΚΕ.ΦΟ.Δ.Ε. ΑΤΤΙΚΗΣ, με την από 26/02/2025 απάντησή της απέρριψε το αίτημα και με βάση τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή της, προέβη στην εκκαθάριση της υποβληθείσας δήλωσης συμπεριλαμβάνοντας το ποσό των 181.702,68€ στον κωδικό 727 του εντύπου Ε1, γεγονός το οποίο είχε ως αποτέλεσμα η προσφεύγουσα να φορολογηθεί από την φορολογική αρχή, για το έτος 2023, με προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών και να της προσδιοριστεί τελικά φόρος προς καταβολή συνολικού ποσού 74.808,45€, σύμφωνα με την υπ' αριθ. ειδοποίησης /11-02-2025 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος.

Η προσφεύγουσα με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση της από 26/02/2025 αρνητικής απάντησης της Προϊσταμένης του ΚΕ.ΦΟ.Δ.Ε. ΑΤΤΙΚΗΣ επί του υπ' αριθ. /29-07-2024 ηλεκτρονικού αιτήματός της και τη διενέργεια νέας εκκαθάρισης της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2023, προβάλλοντας τους κάτωθι λόγους:

1. Πλάνη περί τα πράγματα εκ μέρους της φορολογικής αρχής, καθώς δεν εξόφλησε εκείνη το επίμαχο δάνειο, αλλά ο υιός της με την ιδιότητα του εγγυητή, επομένως δεν μπορεί να εφαρμοστεί το τεκμήριο του άρθρου 32 παρ. 1 ΚΦΕ. Η ίδια δεν είχε εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου, το οποίο και αφορούσαν τα εξοφληθέντα δάνεια, καθώς ήδη από το έτος 1997, το είχε μεταβιβάσει στον υιό της,, με το υπ' αριθ. /24-12-1997 συμβόλαιο γονικής παροχής οριζοντίου ιδιοκτησίας. Επιπλέον δεν κατέβαλε από ίδιους

πόρους το ποσό των 175.263,58 ευρώ προς εξόφληση του υπόλοιπου των δανείων, για τα οποία είχε εγγυηθεί ο υιός της.

2. Επικουρικά, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι η εξόφληση του επίμαχου δανείου από τον υιό της αποτελεί για εκείνη τεκμαρτή δαπάνη του άρθρου 32 παρ. 1 ΚΦΕ, η εξόφληση αυτή αποτελεί άτυπη δωρεά από τον υιό της προς εκείνη, η οποία καλύπτει το τεκμήριο. Για το λόγο αυτό υπεβλήθη σχετική δήλωση φόρου δωρεάς.

Στα πλαίσια της διαδικασίας επανεξέτασης η προσφεύγουσα, με την κρινόμενη ενδικοφανή προσφυγή και προς επίρρωση του ισχυρισμού της περί κάλυψης του τεκμηρίου μέσω δωρεάς, επικαλείται και προσκομίζει την υπ' αριθ./28-03-2025 δήλωση φόρου δωρεάς του (υιός) προς εκείνη, ύψους 175.263,58€, με ημερομηνία παράδοσης του ποσού δωρεάς την 31^η/7/2023.

Ως προς τον 1^ο ισχυρισμό

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 «Υποβολή φορολογικής δήλωσης» του ν. 5104/2024, ορίζεται ότι: «1. α) Ο υπόχρεος σε υποβολή φορολογικών δηλώσεων υποβάλλει τις φορολογικές δηλώσεις στη Φορολογική Διοίκηση κατά τον χρόνο που προβλέπεται από την οικεία φορολογική νομοθεσία. [...]».

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 «Υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης» του ν. 5104/2024, ορίζεται ότι: «1. Αν ο φορολογούμενος διαπιστώσει ότι η φορολογική δήλωση που υπέβαλε στη Φορολογική Διοίκηση περιέχει λάθος ή παράλειψη, υποχρεούται να υποβάλει τροποποιητική φορολογική δήλωση. 2. Αν ο φορολογούμενος υποβάλει τροποποιητική φορολογική δήλωση μέσα στην προθεσμία υποβολής της αρχικής φορολογικής δήλωσης, τότε και η τροποποιητική φορολογική δήλωση επέχει θέση αρχικής δήλωσης και θεωρείται ότι και οι δύο, αρχική και τροποποιητική, έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα. [...]».

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 «Δήλωση με επιφύλαξη» του ν. 5104/2024, ορίζεται ότι: «1. Όταν ο φορολογούμενος αμφιβάλλει σχετικά με την υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης, έχει δικαίωμα να υποβάλει φορολογική δήλωση με επιφύλαξη, η οποία πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη. Κάθε γενική ή αόριστη επιφύλαξη θεωρείται άκυρη και δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα. Ο Διοικητής δύναται να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό της φορολογητέας ύλης για την οποία διατυπώθηκε η επιφύλαξη μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την υποβολή της δήλωσης. Σε περίπτωση απόρριψης της επιφύλαξης ή παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας απάντησης, ο φορολογούμενος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 72.».

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 30 «Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας» του ν. 4172/2013, ορίζεται ότι: «1. Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημά του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος και αυτή φορολογείται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34.

2. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως και 34.

3. Το «συνολικό εισόδημα» προσδιορίζεται ως το συνολικό ποσό του φορολογητέου εισοδήματος κατά την έννοια του άρθρου 7 που αποκτά ο φορολογούμενος και τα εξαρτώμενα μέλη του από τις τέσσερις κατηγορίες ακαθάριστων εσόδων που αναγνωρίζονται στο άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε..».

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 32 «Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων» του ν. 4172/2013, ορίζεται ότι: «Ως ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για: [...] στ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.».

Επειδή, στις διατάξεις της ΠΟΛ.1076/26-03-2015 «Οδηγίες για την ορθή εφαρμογή του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας εισοδήματος (άρθρα 30-34 Ν.4172/13)», αναφέρεται ότι: «[...] Η απόσβεση δανείων και πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής θεωρείται δαπάνη απόκτησης που βαρύνει τον λήπτη του δανείου. Σε κάθε περίπτωση εξετάζεται το γεγονός του ποιος πραγματικά καταβάλλει τα σχετικά ποσά. [...]».

Επειδή, σύμφωνα με το με αριθ. πρωτ. ΔΕΑΦ Α 1107303 ΕΞ 2021/ 02-12-2021 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης με θέμα «Εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης στ' του άρθρου 32 του ν.4172/2013(Α' 167)» αναφέρεται ότι:

«Αναφορικά με το θέμα της δαπάνης της τοκοχρεωλυτικής απόσβεσης δανείων και πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής (τεκμήριο), σας γνωρίζουμε τα κατωτέρω:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ΚΦΕ (Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων) προσδιορίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται από τον φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη του για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος. Μεταξύ αυτών των ποσών περιλαμβάνονται και αυτά που καταβλήθηκαν για την απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας (στ' περίπτωση).
2. Επιπροσθέτως, με την ΠΟΛ. 1076/2015 εγκύκλιο διευκρινίστηκε ότι η απόσβεση δανείων και πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής θεωρείται δαπάνη απόκτησης που βαρύνει τον λήπτη του δανείου. Σε κάθε περίπτωση εξετάζεται το γεγονός του ποιος πραγματικά καταβάλλει τα σχετικά ποσά.
3. Σύμφωνα με πάγια θέση της Φορολογικής Διοίκησης ειδικά ως προς τα επιχειρηματικά δάνεια, οι καταβληθείσες δόσεις επιχειρηματικών δανείων που έχουν καταχωρηθεί στα λογιστικά αρχεία των ατομικών επιχειρήσεων και αφορούν σε δανειακές συμβάσεις που συνήψαν τα εν λόγω πρόσωπα για επιχειρηματικούς σκοπούς, δεν αποτελούν δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 (περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου αυτού) και συνακόλουθα δεν αναγράφονται στους κωδικούς 727-728 του Πίνακα 5 του εντύπου Ε1 (Α.1118/2021 Απόφαση).
4. Επίσης, με την παρ. 19, του άρθρου 5, της ΠΟΛ. 1088/15 Απόφασης, ορίστηκε ότι για την αναγραφή στη δήλωση της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλεται για την απόσβεση δανείων (στεγαστικών - προσωπικών δανείων) ή πιστώσεων, απαιτείται βεβαίωση του δανειοδότη για

το συνολικό ετήσιο ποσό των τοκοχρεολυτικών δόσεων που καταβλήθηκαν μέσα στο οικείο φορολογικό έτος.

5. Εξάλλου, στο φυλλάδιο οδηγιών συμπλήρωσης των φορολογικών δηλώσεων (έντυπο Ε1) και συγκεκριμένα για την συμπλήρωση των κωδικών 727 -728 του Πίνακα 5 αναγράφεται ότι στις περιπτώσεις που η Φορολογική Διοίκηση έχει ηλεκτρονική πληροφόρηση για τα ποσά που καταβλήθηκαν για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων δύναται να εμφανίζεται μήνυμα στους φορολογούμενους που να τους καθοδηγεί για τη συμπλήρωση των ποσών. Σε κάθε περίπτωση ο φορολογούμενος συμπληρώνει **το πραγματικά καταβαλλόμενο ποσό** και προσκομίζει τα προβλεπόμενα έγγραφα στις φορολογικές αρχές αν αυτά ζητηθούν ή αν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος με επιφύλαξη.
6. Συνεπώς, **με βάση τα πραγματικά περιστατικά και τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, εξετάζεται κατά περίπτωση αν πρόκειται για επιχειρηματικά δάνεια. Ομοίως πρέπει να εξετάζεται ποιο είναι το πραγματικά καταβληθέν ποσό και ποιος ο πραγματικά καταβάλλων.** Την αρμοδιότητα για την παραλαβή των απαιτούμενων δικαιολογητικών, τον έλεγχο των πραγματικών περιστατικών, δηλαδή ποιος κατέβαλε τις δόσεις, τι ποσό καταβλήθηκε, αν πρόκειται για στεγαστικό ή επιχειρηματικό δάνειο κλπ, την έχουν οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ., οι οποίες είναι οι μόνες υπηρεσίες που είναι σε θέση να εξετάζουν όλα τα δεδομένα των χορηγούμενων δανείων, να αποφαινόνται κατά περίπτωση για τον χαρακτηρισμό αυτών ή για το ποιος φορολογούμενος βαρύνεται με το τεκμήριο της καταβολής τοκοχρεολυσίων και με ποιο ποσό.
7. Περαιτέρω, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μέσω της ΠΟΛ. 1033/2014 Απόφασης, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ. 1054/2015 Απόφαση, έχουν την υποχρέωση να αποστέλλουν πληροφορίες για τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλουν οι πελάτες τους για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων, με σαφή διαχωρισμό αν αφορούν σε στεγαστικό ή καταναλωτικό ή άλλο δάνειο. Τις πληροφορίες αυτές τις χρησιμοποιεί η Φορολογική Διοίκηση για τη διενέργεια διασταυρώσεων. Με την ένδειξη «άλλο» λαμβάνονται ηλεκτρονικά οι καταβολές που έχουν πραγματοποιηθεί για επιχειρηματικά δάνεια, ωστόσο για τον χαρακτηρισμό αυτό οι Δ.Ο.Υ. έχουν την αρμοδιότητα να κρίνουν διαφορετικά σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά.
8. Η υπηρεσία μας, για τις φορολογικές δηλώσεις του φορολογικού έτους 2020, έχει δεχτεί πολλά γραπτά και προφορικά ερωτήματα για την ορθή συμπλήρωση των κωδικών 727-728, δηλαδή των κωδικών που αφορούν στο τεκμήριο της τοκοχρεωλυτικής απόσβεσης δανείων και πιστώσεων. Κάποια από αυτά τα ερωτήματα αφορούν σε περιπτώσεις που έχει αποσταλεί λανθασμένο ηλεκτρονικό αρχείο από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ωστόσο κατόπιν αίτησης του πελάτη τους χορηγείται έντυπη βεβαίωση με το ορθό ποσό. Κάποια άλλα ερωτήματα αφορούν στον χαρακτηρισμό στεγαστικό/ επιχειρηματικό δάνειο, καθόσον η απόσβεση των επιχειρηματικών δανείων δεν προσμετράται στα τεκμήρια και συνακόλουθα δεν αναγράφεται στη δήλωση, ενώ αποστέλλεται από τις τράπεζες. Ακόμη, πολλά ερωτήματα αφορούν στο ποιο πρόσωπο βαρύνεται με το τεκμήριο, στις περιπτώσεις που οι δικαιούχοι του δανείου και οφειλέτες των δόσεων είναι πάνω από ένας φορολογούμενος ή όταν υπάρχει εγγυητής ή όταν ο λήπτης του δανείου δεν ταυτίζεται με τον πραγματικά καταβάλλοντα τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις. Διαφορές και διαφωνίες επίσης διαπιστώθηκαν και σε κάποια δάνεια των οποίων ενώ η τοκοχρεωλυτική απόσβεσή τους έχει μειωθεί λόγω υπαγωγής στον ν.3869/2010, εμφανίζεται στο ηλεκτρονικό αρχείο όπως ήταν πριν από τη μείωση, ωστόσο πάλι το ίδρυμα χορηγεί έντυπη βεβαίωση με το ορθό ποσό.
9. Η βασική αρχή για τον χειρισμό όλων των περιπτώσεων αυτών είναι ότι το τεκμήριο της απόσβεσης των δανείων κρίνεται κατά περίπτωση, με βάση τα κριτήρια που αναφέρθηκαν

πιο πάνω, δηλαδή ποιος πραγματικά καταβάλλει τα ποσά, για ποιον λόγο και ποιο ακριβώς είναι το ύψος αυτών. Ενδεικτικά, διακρίνονται οι εξής συνήθειες περιπτώσεις και δίνονται οδηγίες αντιμετώπισής τους από τις Δ.Ο.Υ.:

[...]

❖ Δάνειο που έχει ληφθεί από φυσικό πρόσωπο και (αποδεδειγμένα) εξοφλείται από τον εγγυητή: Το τεκμήριο βαρύνει τον εγγυητή, ο οποίος είναι αυτός που πραγματικά καταβάλλει τα ποσά των δόσεων. Είναι αδιάφορο αν ο εγγυητής είναι ο γονέας, το τέκνο, συγγενικό πρόσωπο ή κάποιος τρίτος. Ωστόσο οι Δ.Ο.Υ. εξετάζουν αν όντως έχουν περιληφθεί τα ποσά αυτά στη δήλωση του εγγυητή, όπως αναφέρθηκε και για τις παραπάνω περιπτώσεις.

10. Ο φορολογούμενος που δεν συμφωνεί με τον χαρακτηρισμό που έχει γίνει για το δάνειό του κατά την ηλεκτρονική αποστολή των αρχείων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ή θεωρεί ότι εμφανίζεται λανθασμένα ως υπόχρεος, ή θεωρεί ότι τα ποσοστά που βαρύνουν τον κάθε συνοφειλέτη του δανείου είναι διαφορετικά, ή θεωρεί ότι έχει γίνει λάθος το καταβληθέν ποσό κλπ, έχει τη δυνατότητα καταρχήν να απευθυνθεί στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που έστειλε τα στοιχεία για λογαριασμό του, προκειμένου να γίνει διόρθωση στο υποβληθέν ηλεκτρονικό αρχείο, ή έστω, εναλλακτικά, να του χορηγηθεί έντυπη βεβαίωση. Η βεβαίωση της τράπεζας, ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο που αποδεικνύει τους ισχυρισμούς του φορολογούμενου, προσκομίζεται ή αποστέλλεται στη Δ.Ο.Υ., η οποία έχει την αρμοδιότητα του ελέγχου των δικαιολογητικών, της οριστικοποίησης της δήλωσης και της ορθής εκκαθάρισής της.
11. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, παρακαλούνται οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ., εξετάζοντας τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά και κρίνοντας για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, να διενεργούν τις εκκαθαρίσεις των δηλώσεων που περιλαμβάνουν τέτοια ποσά.
12. Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι οι διατάξεις περί υπαγωγής στη φορολογία δωρεών εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Δ/νσης Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου και η παρούσα αφορά αποκλειστικά στην εφαρμογή των διατάξεων περί τεκμηρίων.».

Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, βάσει των ηλεκτρονικών αρχείων που απέστειλαν στην ΑΑΔΕ οι τράπεζες, η προσφεύγουσα φέρεται να κατέβαλε, κατά το έτος 2023, για την αποπληρωμή - απόσβεση δανείων της, τοκοχρεολύσια ύψους 181.702,68€. Η προσφεύγουσα υπέβαλε στις 26/07/2024 την υπ' αριθ. αρχική δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2023, δυνάμει της οποίας εκδόθηκε στις 11/02/2025 η με αριθ. ειδοποίησης/2025 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, με την οποία καταχωρήθηκε στον κωδικό 727 «Δαπάνη που καταβλήθηκε για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείων» του εντύπου Ε1, ποσό 181.702,68€ το οποίο ελήφθη υπόψη κατά τον προσδιορισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης του οικείου έτους.

Επειδή, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το επίμαχο ποσό δανείων ύψους 175.263,58€ καλύφθηκε εξ' ολοκλήρου από τον εγγυητή και υιό της Προς επίρρωση του ισχυρισμού της, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή προσκομίζει:

- Το υπ' αριθ./24-12-1997 συμβόλαιο γονικής παροχής οριζοντίου ιδιοκτησίας κατά πλήρη κυριότητα, της Συμβολαιογράφου, με το οποίο μεταβίβασε, από κοινού με τον ήδη αποθανόντα σύζυγό της,, στον υιό τους,, μια κατοικία αποτελούμενη από υπόγειο χώρο εμβαδού 70 τ.μ., ισόγειο εμβαδού 65,99 τ.μ. και πρώτο πάνω από το ισόγειο όροφο εμβαδού 68,08 τ.μ. και συνολικής επιφάνειας 204,07 τ.μ., σε οικοδομικό συγκρότημα που έχει ανεγερθεί σε τμήμα οικοπέδου-αυτοτελούς και ανεξάρτητης διηρημένης (κάθετης)

- οριζόντιας ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα Αττικής και επί της οδού αριθ., όπως η άνω οριζόντια ιδιοκτησία, μετά των συστατικών, παραρτημάτων και παρακολουθημάτων της λεπτομερώς περιγράφεται στο ως άνω συμβόλαιο γονικής παροχής.
- Την υπ' αριθ. /2005 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου περί εγγραφής προσημείωσης υποθήκης επί του ανωτέρω ακινήτου, ιδιοκτησίας του κατόπιν του υπ' αριθ. /24-12-1997 συμβολαίου γονικής παροχής, για λήψη δανείου ύψους 180.000,00 το έτος 2005 (υπ' αριθ. /10.2005 σύμβαση δανείου). Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, επί του εν λόγω ακινήτου, εγγράφηκαν δύο επιπλέον προσημειώσεις υποθήκης, με τις υπ' αριθ. /2007 και /2007 αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου για λήψη δανείων ύψους 80.400,00€ (υπ' αριθ. /29.3.2007 σύμβαση δανείου) και 169.200,00€ (υπ' αριθ. /29.3.2007 σύμβαση δανείου) αντίστοιχα.
 - Το υπ' αριθ. /31.07.2023 συμβόλαιο αγοραπωλησίας της Συμβολαιογράφου Αμαρουσίου Με τον εν λόγω συμβόλαιο πωλήθηκε από τον υιό της προσφεύγουσας, το ακίνητο επί της οδού αριθ., στους: α) και β), έναντι ποσού 355.000,00€. Σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου μέρος του τιμήματος, ύψους 178.512,67 κατέβαλαν οι αγοραστές προς εξόφληση των υπολειπόμενων ποσών των ανωτέρω δανείων και προς εξάλειψη των προσημειώσεων επί του πωλούμενου ακινήτου.
 - Τις υπ' αριθ. /2024 και /2024 αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου (Διαδικασία Ασφαλιστικών Μέτρων) περί άρσης προσημειώσεων υποθηκών επί του ακινήτου.

Επειδή, στο υπ' αριθ. /31.07.2023 συμβόλαιο αγοραπωλησίας της Συμβολαιογράφου Αμαρουσίου, αναφέρονται αναλυτικά τα κάτωθι:

«[...] Στη συνέχεια, ο πωλητής δήλωσε ότι σήμερα με το συμβόλαιο αυτό πωλεί, παραχωρεί, μεταβιβάζει και παραδίδει κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στους αφετέρου συμβαλλόμενους αγοραστές, κοινά, αδιαίρετα και κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) εξ αδιαιρέτου στην πρώτη εξ αυτών [...] και κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) στον δεύτερο εξ αυτών, την ανωτέρω οριζόντια ιδιοκτησία, [...], με τίμημα που συμφωνήθηκε μεταξύ των συμβαλλομένων και που το θεωρούν, όπως δήλωσαν ρητά και ανεπιφύλακτα, εύλογο, δίκαιο αληθινό, αγοραίο και ανάλογο μεταξύ παροχής και αντιπαροχής, ευρώ τριακόσιες πενήντα πέντε χιλιάδες (355.000), το οποίο θα καταβληθεί από τους άνω αγοραστές, ανάλογα με το ανωτέρω ποσοστό που αποκτά ο καθένας τους και συγκεκριμένα η αγοράστρια καταβάλλει το ποσό ευρώ διακοσίων σαράντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων (248,500/00) και ο αγοραστής το ποσό ευρώ εκατόν έξι χιλιάδων πεντακοσίων (106.500,00), όπως αναλυτικά αναφέρεται στη συνέχεια.

Το τίμημα αυτό οι αγοραστές κατέβαλαν μερικώς και θα καταβάλουν κατά το υπόλοιπο στον πωλητή, κατά την άνω αναλογία του ο καθένας, ως εξής:

1) Ποσό ευρώ δέκα χιλιάδες (10,000) κατέβαλαν οι αγοραστές διαιρετώς και κατά την ανωτέρω αναλογία του ο καθένας εξ αυτών, ήτοι ποσό ευρώ επτά χιλιάδες (7.000) κατέβαλε η αγοράστρια και ποσό ευρώ τρεις χιλιάδες (3.000) κατέβαλε ο αγοραστής, [...] ειδικότερα στις 6-10-2022 με κοινή τραπεζική κατάθεσή του στον υπ' αριθμόν IBAN: λογαριασμό του πωλητή στην Τράπεζα [...]

2) Ποσό εννέα χιλιάδες πεντακόσια δέκα τέσσερα και 0,39 (€951439) δικαιούχος του οποίου είναι ο πωλητής και το οποίο αυτός οφείλει να καταβάλει στην Δ.Ο.Υ. Αμαρουσίου, όπως προκύπτει από το προσαρτώμενο στο παρόν υπ' αριθμόν /25-7-2023 αποδεικτικό

ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο που εκδόθηκε με μηνιαία ισχύ και λήγει στις 25/8/2023 και μου προσκόμισε ο πωλητής, σύμφωνα με το οποίο η καταβολή του άνω ποσού αποτελεί όρο έκδοσης του άνω αποδεικτικού ενημερότητας για την μεταβίβαση του διά του παρόντος ακινήτου με ΑΤΑΚ [..]

Για το λόγο αυτό, το παραπάνω συνολικό ποσό των ευρώ εννέα χιλιάδες πεντακόσια δέκα τέσσερα και 0,39 (€9514,39) κατέβαλαν οι αγοραστές [...] ποσό ευρώ έξι χιλιάδες εξακόσια εξήντα και 0,07 κατέβαλε η αγοράστρια με την υπ' αριθμόν ισόποση επιταγή της Τράπεζας Πειραιώς [...] και ποσό ευρώ δύο χιλιάδες οκτακόσια πενήντα τέσσερα και 0,32 (€2854,32) κατέβαλε ο αγοραστής με την υπ' αριθμόν ισόποση επιταγή της Τράπεζας [..]

3) ποσό ευρώ εκατόν εβδομήντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων δώδεκα και εξήντα επτά λεπτών (178.512,67) κατέβαλαν οι αγοραστές, διαιρετώς και κατά την ανωτέρω αναλογία του ο καθένας εξ αυτών, ήτοι ποσό ευρώ εκατόν είκοσι τεσσάρων χιλιάδων εννιακοσίων πενήντα οκτώ και ογδόντα επτά λεπτών (124.958,87) κατέβαλε η αγοράστρια με την υπ' αριθμόν ισόποση επιταγή της Τράπεζας [..] και ποσό ευρώ πενήντα τριών χιλιάδων πεντακοσίων πενήντα τριών και ογδόντα λεπτών (53.553,80) κατέβαλε ο αγοραστής με την υπ' αριθμόν ισόποση επιταγή της Τράπεζας [..]. Κάθε αγοραστής οπισθογράφησε νόμιμα την αντίστοιχη ως άνω τραπεζική επιταγή του που εκδόθηκε και είναι πληρωτέα σε διαταγή του και την παρέδωσε στον πωλητή, ο οποίος, αφού την οπισθογράφησε νόμιμα την επέστρεψε στον καθένα από τους αγοραστές για να τις καταθέσουν αυτοί, κατ' εντολήν, για λογαριασμό και ως πληρεξούσιοι του πωλητή, δυνάμει σύμβασης ανέκκλητης ειδικής εντολής και [...], το αργότερο εντός των επομένων τριών (3) εργασίμων ημερών [...], στην Τράπεζα «.....» προς εξόφληση των κατωτέρω οφειλών του (πωλητή) που είναι εξασφαλισμένες με τις παρακάτω αναφερόμενες προσημειώσεις υποθήκης.

Ειδικότερα, ο πωλητής δηλώνει εν προκειμένω, ότε επί του πωλούμενου με το παρόν ακινήτου του έχουν εγγραφεί και υφίστανται σήμερα οι παρακάτω προσημειώσεις υποθήκης, ήτοι:

α) Προσημείωση υποθήκης εγγεγραμμένη κατά του πωλητή και υπέρ της Τράπεζας «.....», για ποσό 180.000,00 ευρώ, [...], προς εξασφάλιση δανειακής απαίτησης της εν λόγω Τράπεζας προερχόμενη από την υπ' αριθμόν/10-10-2005 σύμβαση «.....», δυνάμει της υπ' αριθμόν 20-10-2005 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου [..]. Ο πωλητής δηλώνει ότι έχει εξοφλήσει ολοσχερώς την εξασφαλισμένη με την άνω προσημείωση υποθήκης απαίτηση της δανειστρίας Τράπεζας, η οποία χορήγησε προς τούτο την προσαρτώμενη στο παρόν επιστολή - βεβαίωσή της, σύμφωνα με την οποία «το στεγαστικό δάνειο που χορηγήθηκε δυνάμει της υπ' αριθ./10-10-2005 συμβάσεως στεγαστικού δανείου, μετά των τυχόν προσθέτων αυτής πράξεων, έχει εξοφληθεί», πλην όμως μέχρι σήμερα δεν έχει εξαλειφθεί η άνω προσημείωση υποθήκης. β) Προσημείωση υποθήκης εγγεγραμμένη κατά του πωλητή και υπέρ της Τράπεζας «.....», για ποσό 80.400,00 ευρώ, [...], δυνάμει της υπ' αριθμόν/2007 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου [..] και γ) Προσημείωση υποθήκης εγγεγραμμένη κατά του πωλητή και υπέρ της Τράπεζας «..... Α.Ε.», για ποσό 169.200,00 ευρώ, [...], δυνάμει της υπ' αριθμόν/2007 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου [..]

Σύμφωνα με τις από 24-7-2023 δύο (2) επιστολές - βεβαιώσεις της «.....» [...] που προσαρτώνται στο παρόν συμβόλαιό μου, ο πωλητής οφείλει στην άνω Τράπεζα [...] από δανειακές συμβάσεις της με τον πωλητή, τα ποσά των ευρώ 57.013,23 και 121.449,44 αντίστοιχα, ήτοι το συνολικό ποσό των ευρώ εκατόν εβδομήντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων δώδεκα και εξήντα επτά λεπτών (178.512,67), πλέον δεδουλευμένων τόκων από την τελευταία

ημερομηνία εκτοκισμού και πλέον τόκων, εξόδων και τυχόν λοιπών επιβαρύνσεων κατά την ημέρα της εξοφλήσεως.

Η κατά τα άνω παρακράτηση από τους αγοραστές και καταβολή απ' αυτούς του παραπάνω συνολικού ποσού των ευρώ εκατόν εβδομήντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων δώδεκα και εξήντα επτά λεπτών (178.512,67), στην Τράπεζα «.....» ρητά συμφωνείται, ότι αποτελεί εξόφληση ίσου ποσού εκ του ανωτέρω συμφωνηθέντος (οφειλόμενου στον πωλητή) τιμήματος της παρούσας αγοραπωλησίας, ο δε πωλητής δηλώνει ότι από τώρα αναγνωρίζει ανεπιφύλακτα κάθε παραπάνω ενέργεια των αγοραστών, περί της κατά τα άνω καταβολής, ως έγκυρη, ισχυρή και απρόσβλητη. Τις άνω δηλώσεις του πωλητή αποδέχονται οι αγοραστές. [...].

Επειδή, εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι, κατά την ημερομηνία κατάρτισης του υπ' αριθ./31.07.2023 συμβολαίου αγοραπωλησίας ακινήτου, ποσό ύψους 178.512,67€ που αφορούσε υπόλοιπο στεγαστικών δανείων με λήπτρια αυτών την προσφεύγουσα και εγγυητή τον υιό της και κύριο του ακινήτου, καταβλήθηκε στην τράπεζα, το έτος 2023, με παρακράτηση του εν λόγω ποσού από τους αγοραστές του ακινήτου και κατάθεση των υπ' αριθ. και επιταγών της τράπεζας, ποσού 124.958,87€ και 53.553,80€ αντίστοιχα, προκειμένου να εξοφληθεί ολοκληρωτικά κάθε οφειλή του πωλητή (.....) προς τη δανείστρια τράπεζακαι να εξαλειφθούν ολοσχερώς οι προσημειώσεις υποθήκης επί του πωλούμενου ακινήτου.

Επειδή, σύμφωνα με τα όσα διαλαμβάνονται στο με αριθ. πρωτ. ΔΕΑΦ Α ΕΞ 2021/02-12-2021 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης, η αρμόδια φορολογική αρχή με βάση τα πραγματικά περιστατικά και τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά οφείλει να εξετάσει ποιο είναι το πραγματικά καταβληθέν ποσό και ποιος ο πραγματικά καταβάλλων και να προβεί σε ορθή εκκαθάριση των δηλώσεων φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Επειδή, η συμπερίληψη των ποσών των εξοφληθέντων δανείων στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, έτους 2023, από τον πραγματικά καταβάλλοντα, ήτοι από τον υιό της προσφεύγουσας και η υπαγωγή τους σε φορολογία αποτελεί αντικείμενο ελέγχου από την αρμόδια Φορολογική Αρχή, κατά τα αναφερόμενα στο αριθ. πρωτ. ΔΕΑΦ ΑΕΞ 2021/02-12-2021 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης.

Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας γίνεται δεκτός, ως εκ τούτου παρέλκει η εξέταση των υπόλοιπων ισχυρισμών.

Επειδή, περαιτέρω η προσφεύγουσα με την υπό κρίση προσφυγή προσκομίζει την υπ' αριθ./28-03-2025 δήλωση φόρου δωρεάς, σύμφωνα με τα δεδομένα της οποίας ο προέβη, την 31^η/7/2023, σε δωρεά ποσού 175.263,58€, προς την προσφεύγουσα, προκειμένου να εξοφληθεί υπολειπόμενο ποσό τραπεζικού δανείου, προς εκπλήρωση της υποχρέωσής του ως εγγυητή.

Επειδή, εν προκειμένω, η εξέταση της ορθής συμπλήρωσης και υποβολής των τροποποιητικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, τόσο από τη δωρεοδόχο και προσφεύγουσα όσο και από τον δωρητή, προκειμένου η ανωτέρω δωρεά να συμπεριληφθεί στους οικείους κωδικούς των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, φορολογικού έτους 2023, των ως άνω αντισυμβαλλομένων, διενεργείται από την εκάστοτε Φορολογική Αρχή που είναι αρμόδια για την παραλαβή και την εκκαθάριση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος.

Αποφασίζουμε

Την αποδοχή της από 28/03/2025 και με αριθμό πρωτοκόλλου ηλεκτρονικώς υποβληθείσας ενδικοφανούς προσφυγής της, ΑΦΜ και συγκεκριμένα: α) την ακύρωση της από 26/02/2025 αρνητικής απάντησης, της Προϊσταμένης του Κ.Ε.ΦΟ.ΔΕ. ΑΤΤΙΚΗΣ επί του υπ' αριθ. πρωτ. / / 29-07-2024 αιτήματος επιφύλαξης ως προς τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, έτους 2023 και β) την τροποποίηση της με αριθ. δήλωσης / 11-02-2025 πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου, φορολογικού έτους 2023 και τη διενέργεια νέας εκκαθάρισης, σύμφωνα με το ανωτέρω σκεπτικό.

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία στην υπόχρεη.

**Ακριβές Αντίγραφο
Η/Ο Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α2**

ΑΝΤΩΝΙΑ ΣΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.